
DVACÁTÝ ROČNÍK STUDENTSKÉ LITERÁRNĚVĚDNÉ KONFERENCE A CENOVÁ BILANCE 2021

TEREZA ROHÁČOVÁ

Na jaře se na katedře bohemistiky FF UP v Olomouci uskutečnily dvě literární akce pořádané ve spolupráci s Ústavem pro českou literaturu AV ČR. Ve dnech 3.–5. května proběhl dvacátý ročník mezinárodní *Studentské literárněvědné konference*, 1. června se poté konal již tradiční seminář *Cenová bilance*.

Studentské literárněvědné konference (dále *SLK*) se letos zúčastnilo přes třicet studentů bakalářských, magisterských a doktorských programů z českých, slovenských, polských a německých univerzit. Přestože většina z nich vystoupila prezenčně, pro konferenci byl v návaznosti na loňský online ročník opět zvolen hybridní formát, který umožnil účast několika studentům studujícím v zahraničí či momentálně pobývajícím na Erasmu. Po vzoru předešlého ročníku byla konferenci ponechána i tematická otevřenost.

Během dvou konferenčních dnů zazněla řada podnětných příspěvků, jež reflektovaly zejména literaturu 20. a 21. století a literárněteoretickou problematiku; za ty nejlepší z nich odborná porota tradičně udělila Cenu Vladimíra Macury. V pregraduální kategorii se laureátkou stala Minami Toyoshima (FF UK, Praha) za referát „Alternativní jazyk ve hrách Václava Havla – rytmus ve hrách *Ztížená možnost soustředění* a *Largo desolato*“. Druhé místo porota udělila Daniele Strakové (VSKK, Praha), která se soustředila na fenomén tance smrti v románu *Kniha o cintoríne* slovenské autorky Daniely Kapitáňové. Třetí místo obsadily dvě studentky – Alena Klementová (FF UP v Olomouci) s referátem věnovaným zapomenutým politickým satírám Václava Vokolka a Matylda Strnadová (FF UK, Praha), jež poukázala na literární postupy, které ve svých románech *Návrat do Remeše* (D. Eribon) a *Místo* (A. Ernauxo-

vá) využili autoři k rekonstrukci obrazu sociální třídy. Čestné uznání získala Mariia Kokh (FF KU, Ružomberok), jež na základě analýzy sbírky *Texts for Nothing* Samuela Becketta představila autorovo chápání pojmu nicota.

V postgraduální kategorii Cenu Vladimíra Macury obdržel Martin Makara (FF UNIPO, Prešov) za referát nazvaný „Genológia fakticky osnovanej beletristickej prózy“, v němž velmi precizně poukázal na terminologické problémy spjaté se sledovanou literární oblastí. Druhé místo získala Lena-Marie Franke (Universität Regensburg) za detailní srovnání reedic reportážního textu *Továrna na smrt* Oty Krause a Ericha Kulky. Třetí místo, stejně jako u kategorie pregraduální, obsadili studenti dva – Radek Cimprich (FF UP v Olomouci), který se věnoval charakteristice doposud málo reflektované rané tvorby Richarda Weinera, a Adam Hošek (FF UP v Olomouci), jenž přítomným s využitím sémiotických principů J. M. Lotmana představil emancipaci sémiotického prostoru českého undergroundu v *Mařenické knize* Pavla Zajíčka. Porota udělila rovněž dvě čestná uznání – Petru Stachovi (FF OU, Ostrava), který se v referátu zaměřil na postavu falešného mesiáše v současné české próze, a Zuzaně Kubusové (FF UK, Bratislava), která se soustředila na charakteristiku lyrického výrazu v románu Petera Jilemnického *Vítězný pád*.

Druhý jednatý den zakončila přednáška profesora Xaviera Galmiche (Sorbonna, Paříž) s názvem „Čeští spisovatelé ve francouzských překladech z let 1989–2020“. Před vyhlášením výsledků v úplném závěru programu proběhla rozsáhlejší diskuze navracující se k nejpodnětnější problematice nadnesené ve studentských referátech a hodnotící letošní setkání začínajících badatelů. Příspěvky všech oceněných studentů budou publikovány v konferenčním sborníku.

Cenová bilance 2021 stejně jako ty předešlé kriticky reflektovala podoby a možnosti nejnovější české a slovenské beletrie. Oproti loňskému ročníku, který obdobně jako *SLK* probíhal online a zúčastnila se jej i řada literárních vědců ze Slovenska, bylo letošní setkání v hybridní formě poněkud komornější; i díky tomu se však o přednesených tématech diskutovalo o poznání více.

Program semináře probíhal ve třech blocích. První z nich zahájil Karel Střelec (FF OSU, Ostrava) referátem věnovaným fenoménu paměťových

a historických próz vydaných v posledních letech a jejich kritické a čtenářské recepci. To, jakým způsobem mohou autoři přistupovat k historickým datům a jejich beletrizaci, následně rozvedl Petr Hrtánek (FF OSU, Ostava) v příspěvku kriticky hodnotícím historickou monografii *Pravomil Raichl: Život na hranici smrti* Jaroslava Čvančary a román *Pravomil* Petra Stančíka. Blok uzavřel Jakub Chrobák (FPF SLU, Opava), který představil neprávem opomíjené dílo básníka a publicisty Jaroslava Kovandy.

Druhý jednající blok výrazně analyzoval tvorbu vybraných současných českých prozaíček. Marek Lollok (PdF MU, Brno) se zamýšlel nad Magnesií Literou oceněným *Tajemstvím* Terezy Dobiášové a letos vydanou *Bílou vodou* Kateřiny Tučkové, tedy romány, jež pojí tematizace hledání (ženské) spirituality. Tereza Roháčová (FF UP v Olomouci) se zaměřila na kritickou analýzu románu *Srdce Evropy* Pavly Horákové, který se umístil na děleném 3.–4. místě v anketě *Lidových novin* Kniha roku, společně s tematicky podobnou *Winterbergovou poslední cestou* Jaroslava Rudiše. Srovnání obou právě zmíněných, *Lidovými novinami* oceněných románů, se následně věnovala Alena Šidáková Fialová (ÚČL AV ČR).

Odpolední blok zahájil Ondřej Sládek (ÚČL AV ČR) referátem kriticky hodnotícím monografii Jiřího Zizlera *Aristokrat z katakomb*, jež mapuje život a dílo brněnského básníka Zdeňka Rotrekla. Pavla Hartmanová (ÚČL AV ČR) ukázala, jakým způsobem se v loňském roce lišily (tematicky, autorsky atd.), popřípadě překrývaly literární kritiky v tisku a v online prostředí. Jako poslední vystoupil Lubomír Machala (FF UP v Olomouci), který velmi pozitivně zhodnotil experimentální prózu *Nič sa nestalo* slovenské spisovatelky Zuzany Šmatlákové.

Příspěvky z *Cenové bilance 2021* budou vydány ve speciálním čísle časopisu *Bohemica Olomucensia* (3/2022), které bude obsahovat i doposud nezveřejněné texty bilance loňské (tedy *Cenové bilance 2019–2020*).